

Motion till riksdagen 2024/25:2057

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Stopp för flödesbaserad kapacitetsberäkning på elmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införandet av flödesbaserad kapacitetsberäkning bör pausas eller stoppas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 29 oktober 2024 är den första handelsdagen med flödesbaserad kapacitetsberäkning på svenska elmarknaden. Men kritiken mot denna förändring kommer från alla håll.

Varken aktörer på elmarknaden, kunder, producenter eller de nordiska systemoperatörer förekommer att vara intresserade av denna förändring - ingen utom Svenska kraftnät.

Energiföretagen tycker inte att Svenska kraftnät tar tillräckligt stort ansvar och saknar konsekvens- respektive känslighetsanalyser. När företagen som skulle få högra betalt för sin el säger nej tack för att det är dåligt för samhället borde regeringen lyssna.

Inte minst som resultaten av de pågående parallellkörningar som startade i december 2022 visar att priserna i de svenska elområdena blir högre än med den nuvarande beräkningsmodellen. Tio testveckor visade att svenska elkunder skulle fått betala 1 miljard kronor extra med systemet i drift. Samtidigt är nyttan av att ändra till flödesbaserad kapacitetsberäkning mycket oklar.

Elpriserna tycks alltså, mot ursprungliga ambitionen, bli högre. Svenska kunder och faktisk även danska förlorar på det, de betalar högre priser för elen. Den sista veckan som priser rapporterades i en testkörning blev priserna med den nya modellen i genomsnitt 18 procent högre i de svenska elområdena 3 och 4.

Simultant med införandet av en ny beräkningsmodell pågår en välkommen översyn av elområdena. Den skulle kunna innebära en förändring av elområdena i Sverige år 2027, vilket påverkar kapacitetsberäkningarna och skapar ytterligare osäkerhet.

Det finns flera röstar som anser att införandet borde pausas eller stoppas för att undvika ännu högre priser än vad som redan har förekommit senaste åren. Det är klokt.

Som riksdagsledamot för Skåne och Malmö får jag konstatera att erfarenheterna från införandet av elområdena skrämmer. Det som skulle vara mindre och temporära prisskillnader mellan områdena blev stora och långvarande prisskillnader. Men de förstärkningar i elnäten och den nya elproduktion som skulle bli konsekvensen har varit kraftigt försenade eller aldrig blivit av.

Regeringen hindrar just nu ny energiproduktion i södra Sverige, inför nya beräkningsmodeller och uttalar sig nedvärderande om allt från Sydsvenska Handelskammaren och Skånes effektkommission till Vattenfall som påtalar att regeringens politik leder till ökade elpriser i Skåne. Det är stötande.

Än så länge har energiministern enbart konstaterat att ”det kommer att bli ett himla bråk om det här blir dåligt, men det är för tidigt att säga om det blir så.”

Att vifta bort Sveriges samlade energiföretag, statens eget energibolag och Skånes industrier och näringslivs oro på det sättet är mycket nonchalant. Det är just osäkerheten som är orsaken till kritiken. Det borde en minister ta på största allvar när ministrarnas politik kan försämra ekonomin för södra Sveriges konsumenter och näringsliv ytterligare.

Energiministern måste börja lyssna på kunniga aktörer och införandet av flödesbaserad kapacitetsberäkning måste pausas eller stoppas.

Niels Paarup-Petersen (C)